

Handläggare: Kristina Ström
Telefon: 08 508 24 017
Inger Lindkvist
Telefon: 08 508 23 678

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2012- 01-26

Verksamhetsplan 2012 för Medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS och Medicinskt ansvarig för rehabilitering, MAR

Förvaltningens förslag till beslut

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutar följande.

1. Verksamhetsplan 2012 för Medicinsk ansvarig sjuksköterska, MAS och Medicinskt ansvarig för rehabilitering, MAR godkänns och läggs till handlingarna.

Steinunn Á Håkansson
Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Verksamhetsplanen 2012 för MAS och MAR tydliggör ansvarsfördelningen mellan MAS och MAR och klargör också vad som åligger MAS och MAR utifrån gällande lagstiftning, dvs. 24 § hälso- och sjukvårdslagen och 7 kap. 3 § Patientsäkerhets- förordningen (SFS 2010:1369). Dessa ålägganden medverkar till att säkerställa att patienten i den kommunala hälso- och sjukvården får en god och säker vård och rehabilitering av god hygienisk standard samt hög patientsäkerhet.

Bakgrund

I kommunernas hälso- och sjukvård ska det finnas en sjuksköterska som har det medicinska ansvaret i verksamheten. I Stockholms stad ska det, enligt beslut i Kommunfullmäktige i samband med budget 2011 samt Kommunstyrelsens beslut 2011-03-16 finnas tillgång till medicinskt ansvarig för rehabilitering, MAR, som ska ses som ett komplement till MAS.

De grundläggande bestämmelserna för MAS och MAR och de uppgifter som åligger MAS och MAR regleras i 24 § Hälso- och sjukvårdslagen, HSL och i 7 kap. 3 § Patientsäkerhetsförordningen (SFS 2010:1369).

Ärendet

Medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS och Medicinskt ansvarig för rehabilitering, MAR, har ett ansvar för kvalitet och säkerhet i de särskilda boendeformer där kommunen bedriver hälso- och sjukvård enligt 18 § Hälso- och sjukvårdslagen. Detta ansvar kan inte delegeras till annan än MAS och MAR som inte heller i sin tur kan delegera ansvaret till någon annan. MAS och MAR har en oberoende ställning i organisationen och rapporterar direkt till stadsdelsdirektören.

En av uppgifterna för MAS är att säkerställa hög patientsäkerhet. De uppgifter som åligger MAS innebär ansvar för kvalitet och säkerhet i den verksamhet som bedrivs inom dennes område.

Enligt 24 § HSL ska MAS inom sitt verksamhetsområde svara för

- att det finns sådana rutiner att kontakt tas med läkare eller annan hälso- och sjukvårdspersonal när en patients tillstånd fordrar det,
- att beslut om att delegera ansvar för vårduppgifter är förenliga med säkerhet för patienterna,
- att anmälan görs till den nämnd, som har ledningen för hälso- och sjukvårdsverksamheten, om en patient i samband med vård och behandling drabbats av eller utsatts för risk att drabbas av allvarlig skada eller sjukdom.

MAS ansvarar för att anmäla ärenden till *vårdgivaren*, dvs. *stadsdelsnämnden* om en patient i samband med hälso- sjukvård drabbats av eller utsatts för risk att drabbas av allvarlig vårdskada¹. Det är därefter *vårdgivarens* ansvar att avgöra om ett ärende ska anmälas till Socialstyrelsen. MAS kan även efter delegation av vårdgivaren anmäla dessa ärenden till Socialstyrelsen.

MAS ansvarar därutöver enligt 7 kap. 3 § Patientsäkerhetsförordningen² för att

- patienterna får en säker och ändamålsenlig hälso- och sjukvård av god kvalitet inom kommunens ansvarsområde,
- journaler förs i den omfattning som föreskrivs i patientdatalagen,
- patienter får den hälso- och sjukvård som en läkare förordnat om, samt

¹ SOSFS 2010:4 Ändring i föreskrifter och allmänna råden (SOSFS 2005:28) om anmälningsskyldighet enligt Lex Maria

² Patientsäkerhetsförordningen (SFS 2010:1369)

- rutinerna för läkemedelshanteringen är ändamålsenliga och väl fungerande.

Inom kommunens verksamhetsområde ska det, efter Kommunfullmäktiges beslut i samband med budget 2011 samt Kommunstyrelsens beslut 2011-03-16 finnas tillgång till medicinskt ansvarig för rehabilitering, MAR. MAR ansvar regleras i HSL och patientsäkerhetsförordningen och är ett komplement till MAS.

En uppgift för MAR är att säkerställa hög patientsäkerhet inom den rehabilitering som kommunen ansvarar för. Ansvarsområdet omfattar den individuella rehabiliteringen och att behovet av hjälpmedel tillgodoses. Ansvarsområdet innefattar även medicintekniska produkter och fallskadeprevention. MAS och MAR samverkar i områden med gemensamt ansvar.

MAR ska i enlighet med 24 § HSL inom sitt ansvarsområde ansvara för

- att det finns sådana rutiner att kontakt tas med läkare eller annan hälso- och sjukvårdspersonal i fråga om rehabiliteringsinsatser när patients tillstånd fordrar det,
- att beslut om att delegera ansvar för rehabiliteringsinsatser är förenliga med säkerhet för patienterna,
- att anmälan görs till den nämnd, som har ledningen för hälso- och sjukvårdsverksamheten, om en patient i samband med rehabiliteringsinsatser drabbats av eller utsatts för risk att drabbas av allvarlig skada eller sjukdom.

MAR ansvarar för att anmäla ärenden till *vårdgivaren, dvs. stadsdelsnämnden* om en patient i samband med hälso- sjukvård drabbats av eller utsatts för risk att drabbas av allvarlig vårdskada³. Det är därefter *vårdgivarens* ansvar att avgöra om ett ärende ska anmälas till Socialstyrelsen. MAR kan även efter delegation av vårdgivaren anmäla dessa ärenden till Socialstyrelsen.

MAR ansvarar därutöver enligt 7 kap. 3 § Patientsäkerhetsförordningen⁴ för att

- patienterna får en säker och ändamålsenlig hälso- och sjukvård av god kvalitet inom kommunens ansvarsområde,
- journaler förs i den omfattning som föreskrivs i patientdatalagen, samt att
- patienter får den hälso- och sjukvård som en läkare förordnat om.

³ SOSFS 2010:4 Ändring i föreskrifter och allmänna råden (SOSFS 2005:28) om anmälningsskyldighet enligt Lex Maria

⁴ Patientsäkerhetsförordningen (SFS 2010:1369)

I Skärholmens stadsdelsförvaltning finns en medicinskt ansvarig sjuksköterska på 50 % och tillgång till medicinskt ansvarig för rehabiliteringen på 10 %.

MAS och MAR är även en viktig resurs för nämnden när det gäller framtagning av policydokument, samverkan med andra huvudmän, upphandling av hälso- och sjukvård, planering av nya äldreboenden, personalens sammansättning, kompetens och kompetensutveckling samt kvalitets- och utvecklingsarbete. Vid externa kvalitetsgranskningar av läkemedelshanteringen anlitas apotekare/farmaceut enligt avtal.

Mål för hälso- och sjukvården

Det övergripande hälso- och sjukvårdsmålet för 2012 är att medverka till att säkerställa att patienterna i den kommunala hälso- och sjukvården får en god och säker vård och rehabilitering av god hygienisk standard.

Specifika mål för 2012 är att:

1. för alla boende som identifierats som riskpatient för fall, nutrition och trycksår ska en plan upprättas i hälso- och sjukvårdsjournalen, och
2. planen ska innehålla risk-, problem- eller resursdiagnos, mål, planerade och genomförda åtgärder, uppföljning och resultat.

Arbetsätt

- Upprätta, revidera och utveckla regler för den kommunala hälso- och sjukvården för att säkerställa patienterna en god och säker vård av god hygienisk standard.
- Ta del av inkomna avvikelserapporter och redovisa en sammanställning till nämnden minst en gång per år.
- Utredda och bedöma avvikelser, besluta om anmälan enligt Lex Maria ska göras och redovisa anmälan enligt Lex Maria till nämnd.
- Ta del av särskilt utvalda hälso- och sjukvårdsindikatorer och redovisa en sammanställning till nämnden minst en gång per år.
- Ta del av och i mån av tid medverka vid externa kvalitetsgranskningar av läkemedelshanteringen tillsammans med extern apotekare/farmaceut.
- Registrera antalet inrapporterade antibiotikabehandlade infektioner från verksamheten och rapportera dessa vidare till landstingets enhet för Vårdhygien varje kvartal.

- Samarbeta/samverka och vidareutveckla samarbetet med primärvård, psykiatri och läkarorganisationer i särskilda boenden samt andra externa samarbetspartners.

Uppföljning och utvärdering

- Stadsdelsnämndens ledningssystem följs upp och utvärderas i verksamhetsberättelsen, VB.
- Årlig uppföljning av hälso- och sjukvårdens kvalitet och av hälso- och sjukvårdsdokumentationens kvalitet.
- Årlig uppföljning av genomförda riskbedömningar för fallolyckor, malnutrition/undernäring och trycksår i dokumentationssystemet Vodok.
- Årlig uppföljning av genomförda ADL-bedömningar i dokumentationssystemet Vodok.
- Årlig uppföljning av delegeringar av hälso- och sjukvårdsuppgifter till omsorgspersonal/omvårdnadspersonal i delegeringsmodulen i Vodok.
- Regelbunden uppföljning av avvikelserapportering i dokumentationssystemet Vodok.
- Årlig uppföljning av kvaliteten avseende hälso- och sjukvården inom det egna stadsdelsområdet enligt Stockholms stads mall för uppföljning av stadens vård- och omsorgsboende för äldre.
- Årlig uppföljning av kvaliteten av hälso- och sjukvården i enskilda verksamheter enligt Stockholms stads mall för uppföljning av ramavtal om enstaka platser.

Utveckling

De resultat som kommer fram vid uppföljningar utvärderas och återkopplas till verksamheterna. Vid brister vidtar verksamheterna relevanta åtgärder som redovisas till MAS och MAR.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av medicinskt ansvarig sjuksköterska och medicinskt ansvarig för rehabilitering. Förvaltningsgruppen behandlade ärendet 2012-01-19 och pensionärsrådet 2012-01-19.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att verksamhetsplanen 2012 för MAS och MAR tydliggör ansvarsfördelningen mellan MAS och MAR. Verksamhetsplanen klargör också vad som åligger MAS och MAR utifrån gällande lagstiftning, vilket medverkar till att säkerställa att patienten i den kommunala hälso- och sjukvården får en god och säker vård och rehabilitering av god hygienisk standard samt hög patientsäkerhet.